

egentlige Mening, thi der udtales udtrykkelig i Bemærkningerne, „at man med andre Ord indfører en Slags kommunal Gammelskat“. Det viser klart nok, at det Lovforslag, her foreligger, egentlig har til Mening, at disse Hartkornsskatter skulle fikseres til det Beløb, til hvilket de ere stipulerede, og naar de ere blevne fikserede der, saa danne de en Slags kommunal Gammelskat, og hvad det vil sige, har jeg vist det høje Ting, det vil sige en uforanderlig Kanon, en ved Lov fastsat Afgift, hvorved Kommunerne ogsaa faa Prioritet i vore Ejendomme. Disse Principper kan Landbruget ikke gaa ind paa, det er en absolut Umulighed.

Og vender jeg mig til det andet Af-snit, det andet Grundprincip, der ligger her i Lovforslaget, nemlig om Nærings-skatten, finder jeg der gennemført det gamle Princip om, at Opholdskommunen har Forretten. Jeg er enig med den højt-ærede Minister i en Betragtning; jeg tror, at hans Lovforslag i Øjeblikket vilde medføre, at der gennem Næringsafgiften kunde tilføres Kommunerne maaske endog temmelig betydelige Beløb. Men man fastholder det Princip, at Opholdskommunen er den første Skattetager, og dette Princip har været en stor medvirkende Grund til Kommunernes slette Stilling. Grundlaget for en retfærdig kommunal Beskatning maa dog være det, at hver i Kommunen betaler Skat, eftersom han gør Brug af de Goder, Kommunen yder ham, efter sin Evne. I gamle Dage sendte Jordejendommene en Mængde Fattigfolk ud i Verden, og de lagde stort Beslag paa Kommunernes Vejvæsen, men Forholdene have forandret sig fuldstændig nu. Nu sende Jordejendommene ud i Verden en hel Del velhavende Folk, thi Arbejderne paa Landet arbejde sig godt op, og mange af dem, i hvert Fald de ordentlige Folk, gaa ud som velhavende Folk. Vi slide ikke paa Fattigvæsenet mere og heller ikke paa Vejvæsenet. I gamle Dage kom vi paa Vejene baade Søgne- og Helligdage, nu komme vi aldrig paa Vejene. Vi komme til Stationerne og til Fællesmejeriet, men ellers blive Heste og Vogne paa Ejendommen. Naar det er Tilfældet, kunde man tænke sig, at de kommunale Hartkornsskatter, som ganske vist i Øjeblikket maa bibeholdes, i Længden maatte gaa nedad; men det forhindres saa ved dette Lovforslag. Men naar det er saa, maatte jo altsaa Kommunerne kunne kræve fuld Skat fra alle i Kommunerne værende Næringer, det er det Maal, hvorefter man maa arbejde.

Men Princippet om, at Opholdskommunen tager først, vil forhindre det. Dog er dette den rette Vej, Næringskommunen maa have den første Ret, selv om denne Ret i Øjeblikket ikke sker Fyldest fuldt ud.

Efter denne Redegørelse, som jeg har troet at skyldte alle, vil ingen mere være forbavset over, at jeg er gaaet den Vej, jeg er.

Gustav Hansen: Det er blot nogle ganske enkelte Punkter i det foreliggende Lovforslag, jeg har ønsket at udtale mig om.

Der er først, hvad der indeholdes i Lovforslagets § 14 om Beskatning af Aktieselskaber. Det staar for mig ganske klart, at man her er inde paa en Dobbeltbeskatning eller, mere korrekt udtrykt, Beskatning to Gange af det samme Objekt; og det forekommer mig at være tydeligt, at det er en principiel Uretfærdighed; den kan kun til Dels forsvares ved den Betragtning, at man ved at undlade at paalægge denne Dobbeltbeskatning vilde komme ind i en anden Uretfærdighed, nemlig der ved at den Kommune, hvor Selskabet har sit Sæde, og hvorfra dens Forretning drives og som derfor har en hel Del Omkostninger ved Aktieselskabet, at den vilde kunne gaa Glip af en stor Del eller maaske de allerfleste Indtægter af Beskatningen, idet maaske Aktionærerne boede i andre Kommuner. Det er imidlertid ikke min Hensigt at ville rejse en Opposition imod den Dobbeltbeskatning, som her finder Sted; det vilde jo ogsaa være haabløst, da Sagen er saa vidt avanceret, og da det baade foreslaas her i Regeringens Forslag og i det fra anden Side foreliggende Lovforslag. Jeg vil blot gøre opmærksom paa, at her vistnok bør skelnes mellem de forskellige Aktieselskaber, og at en vis Klasse maaske bør sættes som en Undtagelse fra den almindelige Regel.

Jeg kommer her til et Punkt, som jeg meget vilde henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa og bede det tage under Overvejelse. Jeg finder, at ved Skibsfartaktieselskaber burde denne Dobbeltbeskatning ikke finde Sted, og det kommer jeg til af forskellige Grunde. Før det første medfører et saadant Skibsfartsselskab ingen eller meget faa Udgifter for den Kommune, hvori det har sit Sæde. Skibene slide ikke paa de offentlige Gader og Veje og gøre ikke Brug af den kommunale Belysning eller de kommunale Foranstaltninger eller Institutioner. Hvad Skibene